HELSINGIN HOVIOIKEUS
Salmisaarenranta 7 I
PL 132
00181 Helsinki
Puhelin 029 56 40789
Fax 029 56 40512 kirjaamo
Sähköpostiosoite helsinki.ho@oikeus.fi

3.11.2020

Lakivaliokunta

Asia: Lakivaliokunnan lausuntopyyntö hovioikeudelle koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi Suomen osallistumisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimintaan sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 184/2020 vp)

Hovioikeudelle toimitettu lausuntopyyntö

Lakivaliokunta on pyytänyt Helsingin hovioikeudelta lausuntoa koskien edellä viitattua hallituksen esitystä. Lakivaliokunta on myöhemmin tarkentanut katsovansa riittäväksi, että hovioikeus ottaa lausunnossaan kantaa 1. lakiehdotuksen 9 §:ään ja sen viimeiseen momenttiin, jonka mukaan käräjäoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hovioikeuden lausunto

Hovioikeus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Hovioikeus ottaa lausunnossaan kantaa vain 1. lakiehdotuksen 9 §:ään sisältyvään muutoksenhakukieltoon.

Valituskiellosta käräjäoikeuden ratkaisuun säädetään vastaavalla tavalla toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta (295/2012) annetun lain 19 §:ssä, kuten hallituksen esityksen sivulla 114 todetaan. Mainitun lain muutoksenhakukielto koskee käräjäoikeuden ratkaisua, jossa rikosasian asianosainen, jota koskeva esitutkinta tai syytetoimet on päätetty siirtää toisesta jäsenvaltiosta Suomeen tai Suomesta toiseen jäsenvaltioon, on saattanut siirtämispäätöksen käräjäoikeuden käsiteltäväksi. Ehdotettu muutoksenhakukielto koskee syyttäjäviranomaisten keskinäisestä toimivallasta annettua käräjäoikeuden ratkaisua. Hovioikeus katsoo, ettei ehdotetussa laissa puututa siinäkään määrin yksittäisen henkilön oikeudelliseen asemaan kuin ensiksi mainitussa laissa. Ehdotettu muutoksenhaku on myös johdonmukainen sanotun jo voimassa olevan muutoksenhakukiellon kanssa. Muutoksenhakukieltoa puoltavat hallituksen esityksessä (s. 114) todetuin tavoin toimivaltaristiriitoihin liittyvien asioiden joutuisa menettely ja kysymyksen ratkaiseminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa aloitettua tutkintaa. Edelleen hallituksen esityksessä on asianmukaisesti tuotu esiin se, että Helsingin käräjäoikeudella on epäselvässä tilanteessa velvollisuus pyytää EU:n tuomioistuimelta ennakkoratkaisua EPPO-asetuksen tulkinnasta. Hovioikeus ei näe estettä sille, että muutoksenhakukiellosta säädetään hallituksen esityksessä esitetyllä tavalla.

Toimeksi saaneena

Hallinnollinen lakimies Anna Suksi